

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีพื้นที่ติดกับทะเลทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านตะวันออกติดกับอ่าวไทย และด้านตะวันตกติดกับทะเลอันดามัน มีชายฝั่งทะเลทั้งหมดยาว 2,631 กิโลเมตร มีจังหวัดชายทะเลถึง 23 จังหวัด ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรชายฝั่งทะเลที่มีความสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และมีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตอย่างสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่ง จากนโยบายการพัฒนาของประเทศไทยที่มุ่งเน้นด้านการพัฒนา จนเกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเล ซึ่งภาวะความเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้นจากสาเหตุหลายประการ ดังเช่น การพัฒนาการประมง การพัฒนาการเกษตร การพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม และการขยายตัวของชุมชน จากกิจกรรมดังกล่าวนี้ทำให้ทรัพยากรชายฝั่งทะเลถูกนำมาใช้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ทรัพยากรบางอย่างไม่สามารถฟื้นฟูหรือปรับปรุงให้กลับสู่สภาพเดิมได้

จังหวัดเพชรบุรีเป็น 1 ใน 23 จังหวัดพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่มีแนวชายฝั่งอ่าวไทยด้านตะวันตกยาว 82 กิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจุบันพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพชรบุรีมีการขยายตัวในด้านการท่องเที่ยว มีการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายฝั่ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรชายฝั่งทะเลเพชรบุรี

นอกจากนี้แผนการจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพชรบุรีจัดทำขึ้นโดยหลายหน่วยงาน ทั้งจากภาครัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเล อาจไม่เหมาะสมกับพื้นที่และอาจไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจัง ส่งผลให้ไม่สามารถจัดการพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม เช่น การถมหินบริเวณชายหาดเจ้าสำราญ เป็นต้น

บริเวณปากแม่น้ำเพชรบุรีในอำเภอบ้านแหลม เป็นพื้นที่ป่าชายเลนและมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญ ได้แก่ การเพาะเลี้ยงหอยแมลงภู่มะพร้าวและหอยแครง นอกจากนี้ยังมีแหล่งชุมชนใกล้เคียงบริเวณปากแม่น้ำ ได้แก่ ชุมชนบ้านแหลมและชุมชนบางตะนูน จึงมีน้ำเสียจากชุมชนไหลลงสู่พื้นที่ชายฝั่งทะเลเพชรบุรี ส่งผลกระทบต่อ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโดยตรง ดังนั้นจึง

ควรศึกษาความเป็นพิษเฉียบพลันของน้ำเสียต่อการมีชีวิตของหอยแมลงภู่เพื่อประเมินค่าระดับความเข้มข้นที่ปลอดภัยต่อไป

ดังนั้นจึงศึกษาแผนการจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพชรบุรีและศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายฝั่งทะเลจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งศึกษาความเป็นพิษเฉียบพลันของน้ำเสียต่อการมีชีวิตของหอยแมลงภู่ เพื่อเสนอแนวทางการจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพชรบุรีในลักษณะบูรณาการ (Integrated Approach) ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. ศึกษา เสนอแนะและปรับปรุงแผนการจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพชรบุรีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน
2. ศึกษาและเปรียบเทียบผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวในพื้นที่บริเวณชายหาดเจ้าสำราญ จังหวัดเพชรบุรี และจากน้ำเสียในพื้นที่ปากแม่น้ำเพชรบุรี

สมมติฐานการศึกษา

1. การจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพชรบุรีในปัจจุบัน ยังไม่เหมาะสม
2. การท่องเที่ยวในพื้นที่บริเวณชายหาดเจ้าสำราญและน้ำเสียในพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำเพชรบุรี ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรชายฝั่งทะเลเพชรบุรี

ขอบเขตการศึกษา

1. ในการศึกษาได้แบ่งลักษณะพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลอ่าวไทยด้านตะวันตกบริเวณชายฝั่งทะเลจังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งพื้นที่ศึกษา 2 พื้นที่ ได้แก่

1.1 พื้นที่บริเวณชายหาดเจ้าสำราญ ตลอดแนวชายฝั่ง ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร

1.2 พื้นที่บริเวณปากแม่น้ำเพชรบุรี โดยแบ่งเป็น 2 สถานี คือ ปากแม่น้ำเพชรบุรี บริเวณปากคลองบ้านบางตะบูน และบริเวณปากคลองบ้านแหลม

2. ขอบเขตของพื้นที่ศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 ตั้งแต่พื้นดินจนถึงพื้นที่ชายฝั่ง ใช้ขอบเขตการปกครองของพื้นที่ดังนี้

2.1.1 ขอบเขตการปกครองเทศบาลตำบลบ้านแหลม

2.1.2 ขอบเขตการปกครองเทศบาลตำบลบางตะนูน

2.1.3 ขอบเขตการปกครองเทศบาลตำบลหาดเจ้าสำราญ

2.2 ตั้งแต่พื้นที่ชายฝั่งออกไปในทะเล ใช้ขอบเขตแหล่งอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ขอบเขตการเป็นแหล่งอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ คือ ระยะห่างแนวฝั่ง 3 กิโลเมตร (กรมประมง, 2545 อ้างถึงใน พิษณุ สร้อยฤทธิ์, 2549)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ศึกษาและปรับปรุงแผนการจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพชรบุรีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน
2. การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางทะเลจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายหาดเจ้าสำราญ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากน้ำเสียในพื้นที่ปากแม่น้ำเพชรบุรี